

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Міжнародна економічна інтеграція»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародний бізнес»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Артеменко Анна Вікторівна

к.е.н., доцент

завідувач кафедри міжнародної економіки
та міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+38 0532 50-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у майбутніх фахівців системи теоретичних знань та практичних навичок щодо аналізу економічного, політично-правового та соціально-культурного середовища та інфраструктури країн, що інтегруються, оцінки стану та тенденцій розвитку інтеграційних процесів в окремих регіонах світу, прогнозування розвитку окремих форм міжнародної економічної інтеграції та визначення їх ефективності.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Форми: лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Методи: ділові, симуляційні, дискусійні ігри; мозковий штурм; метод кейсів, ситуаційний аналіз
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять, захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність широких знань з міжнародної макроекономіки, міжнародної мікроекономіки, міжнародних економічних відносин
Мова викладання	Українська, англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> систематизувати й упорядкувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням	<ul style="list-style-type: none"> здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>особливостей національного і міжнародного середовища;</p> <ul style="list-style-type: none"> розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції; ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку; визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними; відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин. 	<p>євроатлантичної інтеграції;</p> <ul style="list-style-type: none"> здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку; здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні засади міжнародної економічної інтеграції		
Тема 1. Поняття, сутність та об'єктивні засади міжнародної економічної інтеграції.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію на тему: 1. Середовище міжнародної економічної інтеграції. 2. Складові економічного, інституційного, соціо-культурного середовища інтеграції. 3. Складові політичного середовища регіональної інтеграції.
Тема 2. Основні форми і етапи міжнародної економічної інтеграції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Проаналізувати форми міжнародної економічної інтеграції, виявити їх переваги і недоліки, визначити найбільш ефективні.
Тема 3. Економічний аналіз наслідків об'єднання країн у торгово-економічні союзи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати презентацію на тему «Сучасні торгово-економічні союзи та перспективи їх розвитку».
Тема 4. Міжнародна фінансова інтеграція	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію на тему «Валютна інтеграція та її форми: валютні блоки, валютні зони, валютні системи та валютні союзи».
Модуль 2. Глобалізація і регіоналізація як фактори розвитку регіональних економічних інтеграційних угруповань		
Тема 5. Регіональні економічні об'єднання країн Європи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати міні-проєкт на тему: 1. Форми інтеграційної взаємодії країн ЄС. 2. Оцінка економічних ефектів інтеграційних процесів в ЄС. 3. Дезінтеграційні процеси та інтеграційні кризи в ЄС.
Тема 6. Регіональні	Відвідування занять; захист домашнього	Підготувати міні-проєкт на тему:

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
економічні об'єднання країн Північної, Центральної та Південної Америки	завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Наслідки економічної інтеграції для США, Канади та Мексики. 2. Проблеми та перспективи поглиблення інтеграційного процесу в країнах Латинської Америки. 3. Перспективи Панамериканської економічної інтеграції.
Тема 7. Регіональні економічні об'єднання країн Азії та Азіатсько-Тихоокеанського регіону	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати міні-проєкт на тему: 1. Механізми торговельної лібералізації та особливості фінансової інтеграції країн АСЕАН. 2. Основні форми інтеграційної взаємодії між країнами АТЕС.
Тема 8. Регіональні економічні об'єднання країн Африки та Західної Азії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему: 1. Інтеграційні угруповання країн Африки як складова африканських стратегій розвитку. 2. Економічне співтовариство країн Західної Африки. 3. Союз Арабського Магрибу. 4. Рада співробітництва арабських держав Перської затоки.
Тема 9. Регіональні економічні об'єднання країн постсоціалістичних країн Європи та Азії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати міні-проєкт на тему: 1. Оцінка економічних ефектів інтеграційного процесу в країнах СНД. 2. Економічні передумови утворення Євразійського економічного союзу (ЄАЕС). 3. Субрегіональні об'єднання країн: ГУАМ, ОЧЕС, Ініціатива трьох морів. 4. Участь України у міжнародних інтеграційних процесах

Інформаційні джерела

- Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / [О. А. Довгаль, А. П. Голіков, В. В. Гончаренко та ін.] ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової ; Харківський нац. ун-т імені В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. – 469 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/14766/2/42161ce839301ec3a298d6e5b69ae2d5.pdf>
- Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції : навчальний посібник / І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 504 с. URL: https://ndc-irp.org/media/ndc_old/documents/4_Evrintegr.pdf
- Європейська та євроатлантична інтеграція : Transition Book. – Київ : Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, 2019. – 94 с. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-presentation-2019/8.2019/transition-book-final-stisnuto.pdf>
- Європейський Союз: теорія і практика інтеграції заради успіху : навч. посіб. / [Мавійчук А. В., Дума В. В., Боровик А. В. та ін.] ; за заг. ред. А. В. Мавійчука ; Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. Степана Дем'янчука. – Рівне : Волинські обереги, 2019. – 155 с.
- Інтеграційні механізми розвитку товарних ринків : монографія / [авт. кол.: Буркинський Б. В., Нікішина О. В., Лисюк В. М. та ін.] ; за ред. акад. НАН України Буркинського Б. В. ; НАН України, Ін-т проблем ринку та економікоекологічних досліджень. – Одеса : [ІПРЕЕД НАНУ], 2019. – 387 с.
- Інтеграція України в глобальний соціально-економічний простір : монографія / [Білурус О. Г., Власов В. І., Гриценко А. А. та ін.] ; НАН України, ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України", Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. Птухи [та ін.]. - Київ : КНЕУ, 2019. – 288 с.
- Костюченко Я. М. Правове регулювання відносин асоціації між Україною та Європейським Союзом : монографія / Я. М. Костюченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2019. – 448 с.
- Кубатко О. В. Торговельна політика ЄС та Україна : навч. посіб. / О. В. Кубатко, Т. В. Пімоненко ; Сумський державний університет. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 143 с.
- Міжнародна економічна інтеграція : Міжнародні економічні відносини : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. Ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. Нац. Торг.-екон. Ун-т, 2017. – 612 с.

10. Шамборовський Г. О. Добробут населення міжнародних інтеграційних об'єднань: стратегії для України : монографія / Григорій Шамборовський ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. – 328 с.
11. 2021 African Integration Report. “Putting Free Movement of Persons at the centre of Continental Integration”. – Addis Ababa (Ethiopia): AUC, 2022. – 139 p. URL: https://au.int/sites/default/files/documents/41587-doc-African_Integration_Report_2021_-_Final_Design.pdf
12. Asian Economic Integration Report 2022: Advancing Digital Services Trade in Asia and the Pacific // Asian Development Bank (ADB). – 2022. URL: <https://www.adb.org/publications/asian-economic-integration-report-2022>
13. The EU in the world 2020. – Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020. – 152 p. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10934584/KS-EX-20-001-EN-N.pdf/8ac3b640-0c7e-65e2-9f79-d03f00169e17>
14. World Economic Situation and Prospects 2022. – New York: United Nations, 2022 – 221 p. URL: <https://desapublications.un.org/file/728/download>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти:
<http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>;
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (10 балів); захист домашнього завдання (6 бали); обговорення матеріалу занять (6 бали); виконання навчальних завдань (6 бали); завдання самостійної роботи (6 бали); тестування (6 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-9): відвідування занять (10 балів); захист домашнього завдання (6 бали); обговорення матеріалу занять (6 бали); виконання навчальних завдань (6 бали); завдання самостійної роботи (6 бали); тестування (6 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

